

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.490/2015/4.

A tanács tagjai: . Tallián Blanka a tanács elnöke
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna
előadó bíró
Dr. Hajdu Edit bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Győrfiné dr. Hajdú Szilvia ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője: Dr. Magyar Attila ügyvéd

A per tárgya: munkaviszony jogellenes megszüntetésének
megállapítása és jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Egri
Törvényszék
2.Mf.20.056/2015/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Egri Közigazgatási
és Munkaügyi Bíróság
4.M.66/2014/10.

Rendelkező rész

A Kúria az Egri Törvényszék 2.Mf.20.056/2015/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 240.000 (kettőszáznegyvenezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 1998. június 1-jétől állt az alperes alkalmazásában lakatos munkakörben a v. munkavégzési helyen. I-i lakóhelyéről minden munkanapon a saját személygépkocsijával járt be a munkahelyére, az alperes pedig üzemanyagkártyát biztosított, amellyel a munkába járás üzemanyag költségét fedezte.
- [2] 2014. januárjában az alperes tájékoztatta a munkavállalóit, hogy a továbbiakban a munkába járás költségeit gazdasági okokból nem tudja fedezni. A felperes ekkor jelezte, hogy ilyen feltételek mellett nem tudja megoldani a munkába járást. Abban állapodtak meg, hogy a felperes 2014. áprilisáig munkát fog találni, addig az időpontig azonban az alperes továbbra is fizeti az üzemanyag költségtérítést.
- [3] Az alperes 2014. február 6-án közös megegyezéssel jogviszony megszüntető iratot készített, amelyet aláírt, a felperes azonban azt nem látta el a kézjeggyével.
- [4] Az alperes a felperest 2014. február 7-ével a hatóságoknál kijelentette. A munkaviszony megszüntetéséről okiratot készített, erről azonban a felperest írásban nem tájékoztatta, annak indokát nem adta sem szóban, sem írásban.
- [5] A felperes 2014. február 10-étől február 17-éig helyettesítőként munkát végzett a V.T. Kft-nél.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [6] A felperes a keresetében a munkáltatói intézkedés jogellenességének megállapítását, és az ehhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte. Hivatkozása szerint az alperes a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésére vonatkozó egyoldalú nyilatkozatot készített, amelyet a képviselője aláírt, pecséttel látta el, de a felperes ezzel nem értett egyet, és azt nem írta alá. A munkaviszony megszüntetése jogellenes, egyoldalúan az sem munkáltatói felmondással, sem azonnali hatályú felmondással nem szűnt meg, a felperes pedig a közös megegyezést nem írta alá.
- [7] Az alperes ellenkérelme a felperes keresetének elutasítására, és perköltségben való marasztalására irányult.

Az első- és másodfokú ítélet

- [8] Az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.M.66/2014/10. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes a felperes munkaviszonyát jogellenesen szüntette meg. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg bruttó 800.000 forint összegű végkielégítést és bruttó 400.000 forint összeget felmentési időre járó távolléti díj címén, mindkét összeg után kamatfizetésre kötelezte az alperest. A felperes ezt meghaladó kereseti kérelmét elutasította. Kötelezte az

alperest perköltség és eljárási illeték fizetésére is.

- [9] A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felek közötti munkaviszony nem közös megegyezéssel szűnt meg, a felperesnek nem állt szándékában ilyen nyilatkozatot tenni.
- [10] Az iratok között nincs arra utalás, hogy a felperes munkavállalói felmondással kívánt volna élni. A felperes is elismerte, miszerint nem állt szándékában fenntartani a munkaviszonyát a megváltozott körülmények miatt, arra azonban nem merült fel adat, hogy felmondással kívánta volna azt megszüntetni.
- [11] Életszerűtlen, hogy a családfenntartó, két kiskorú gyermeket nevelő felperes szóban, lényegében azonnali hatállyal megszüntesse az 1998. óta, tehát 16 éve fennálló munkaviszonyát. Nincs olyan bizonyíték amely alátámasztaná, hogy a felperes munkavállalói felmondással megszüntette a jogviszonyt figyelemmel arra is, hogy a munka törvénykönyve írásbeliséget követel meg. A 2014. február 7-én átadott igazolásokon a munkaviszony megszüntetésének módját az alperes nem tüntette fel.
- [12] A bíróság megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát, az nem közös megegyezéssel szűnt meg, hiszen csak a felek egybehangzó nyilatkozata mellett lett volna erre mód. A felperes szándéka nem irányult közös megegyezéssel munkaviszony megszüntetésre, az erről szóló okirat H.F. utasítása alapján készült el az általa közölt tartalommal oly módon, hogy U.P. átírt egy korábbi ilyen tartalmú megállapodást.
- [13] A felperes nem szüntette meg a munkaviszonyt munkavállalói felmondással, ezt az alperes csupán az ellenkérelmében, illetve H.F. a tanúvallomásában állította.
- [14] Minderre tekintettel az Mt. 82. § (1), (3) és (4) bekezdése szerint a munkáltató köteles megtéríteni a munkaviszony jogellenes megszüntetésével okozott kárt.
- [15] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Egri Törvényszék 2.Mf.20.056/2015/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, és az alperest fellebbezési illeték és másodfokú perköltség fizetésére kötelezte.
- [16] Megállapította, hogy a felek között közös megegyezés nem jött létre annak ellenére, hogy az erre vonatkozó okiratot az alperes elkészítette, és a munkáltatói jogkör gyakorlója ezt aláírta, mivel a felperes azt nem fogadta el.
- [17] A tanúvallomások alapján ugyan bebizonyosodott, hogy a felperesnek szándékában állt a jogviszonyt megszüntetni, ennek okát is adta, ugyanakkor az is bizonyossá vált, hogy a 2014. januárjában szóban tett nyilatkozatában későbbi időpontra utalt, de azt pontosan nem jelölte meg. Mindebből arra lehet következtetni, hogy valóban felmerült a munkaviszony megszüntetése a felperes részéről, azonban az alperes intézkedést is tett a munkavállaló megtartása érdekében, a felek határozottan nem állapodtak meg a munkaviszony megszüntetésének időpontjában.
- [18] A másodfokú bíróság ítéletében utalt az Mt. 22. §-ának (3) és (4)

bekezdésében foglaltakra. Kifejtette, hogy nem fogadható el a munkaviszony megszüntetésének, ha a munkavállaló a munkahelyén nem jelent meg, miután a munkáltató nem tartott igényt a munkavégzésére. A BH 1999.331. számú eseti döntés szerint a munkaviszony közös megegyezéssel való megszüntetése esetén a jogviszony megszüntetéséről szóló írásbeli munkáltatói igazolás átadása és átvétele önmagában még nem minősül írásba foglalt közös megegyezésnek.

- [19] A munkaviszony megszüntetése nem vitásan teljesezésbe ment, 2014. február 6-ával az alperes igazolásokat állított ki a munkavállaló részére. Azokat a felperes aláírta, és az átvételt követően más munkahelyen helyezkedett el. Az iratok azonban nem tartalmazzák a munkaviszony megszüntetésének módját. Azzal, hogy a felperes a jogviszony megszüntetésekor kiállított igazolásokat aláírta, még nem adta beleegyezését a munkaviszony közös megegyezéssel való megszüntetéséhez. Az igazolásokat a munkáltató állította ki, és a munkaviszony megszüntetésének módját nem is tüntette fel.
- [20] Az elsőfokú bíróság által meghallgatott tanúk vallomásából nem lehetett arra következtetni, hogy a felperes határozott kijelentéssel a munkaviszonyát megszüntette. Téves az az alperesi hivatkozás, hogy a felperes már előre megszervezte máshol a munkavégzést, mivel a helyettesítő munkát is csak azután fogadta el, hogy az alperesnél a jogviszonyát megszüntették.
- [21] A munkajogviszony megszüntetését mindkét fél végrehajtotta, ez önmagában azonban azt még nem teszi jogszerű eljárássá. Szándéknyilatkozat a munkaviszony megszüntetéséről kétségtelenül volt a felperes részéről, az azonban nem volt joghatás kiváltására alkalmas, mert nem volt egyértelmű és határozott. A bíróság nem tudta megállapítani, hogy a felperes egyértelmű, kifejezett, határozott szóbeli nyilatkozatot tett volna a munkaviszony megszüntetésére, annak időpontjára, és azt sem, hogy a megszűnés időpontját követő magatartása a határozott szándékot támasztaná alá. A nyilatkozat nem a felek egyező akaratából ment teljesezésbe, hanem a felperes kényszerhelyzetbe került.
- [22] Az alperes állította a közös megegyezés létrejöttét, de az ennek alapjául szolgáló Mt. 61. § (1) bekezdés a) pontja, 44. §-a, és a 22. § (3) bekezdése szerinti írásba foglalt megállapodást a perben nem igazolt figyelemmel a Pp. 164. § (1) bekezdésében rögzítettekre is.
- [23] A munkaviszony jogszerű megszüntetése nem volt megállapítható, az alperes ennek megfelelően köteles a jogellenes munkaviszony megszüntetés következményeit viselni.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [24] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte a felperes perköltség fizetésre kötelezése mellett.

- [25] A jogerős ítélet sérti a bizonyítás eredményének mérlegelése kapcsán irányadó, a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében foglalt elveket.
- [26] Az elsőfokú bíróság azt helyesen állapította meg, hogy a 2014. januári dolgozói gyűlésen a cég tulajdonosai tájékoztatták a munkavállalókat a társaság vagyoni helyzetéről, és arról, hogy szigorú költségtakarékosságot kell bevezetni. A gyűlést követően maga a felperes volt az, aki a társaság ügyvezetőjének, H.F.-nek szóban bejelentette, hogy az útiköltség térítés elvonása miatt nem tud tovább a cégnél maradni, hanem mielőbb a lakóhelyéhez közel keres magának munkát.
- [27] A jogerős ítélet mindezekkel szemben iratellenesen állapította meg azt, hogy a munkáltató szüntette meg a felperes munkaviszonyát, továbbá okszerűtlen mérlegeléssel minősítette azt jogellenesnek figyelemmel a Pp. 206. §-ában, illetve a 221. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra.
- [28] A bíróság által megállapított tényállással szemben a felperes jogviszonyát az ügyvezető sem az Mt. 64. § (1) bekezdés b) pontja szerinti felmondással, sem az Mt. 64. § (1) bekezdés c) pontja szerint azonnali hatályú felmondással nem szüntette meg. Ilyen jognyilatkozatokat sem írásban, sem szóban nem tett.
- [29] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy „a felek közötti munkaviszony nem közös megegyezéssel szűnt meg”. A perben eldöntendő jogkérdés az volt, hogyha a felperesi munkaviszonyt sem rendes, sem rendkívüli felmondással az alperes nem szüntette meg, továbbá a felek között ilyen tartalmú közös megegyezés sem jött létre, akkor azt kinek és milyen jognyilatkozata szüntette meg.
- [30] Az eljáró bíróságok nem a peres felek előadása, hanem a meghallgatott tanúk vallomása alapján állapították meg a tényállást. Helytelen következtetésre jutottak, ugyanis a munkaviszonyt a felperes szóbeli felmondása szüntette meg.
- [31] A jogerős ítéleti indokolással szemben a Ptk. 207. § (1) bekezdése szerint úgy kell értelmezni a felperes személyes nyilatkozatát, ahogyan azt a másik félnek feltehető akaratára és az összes körülményre tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett, azaz ha saját elhatározásából máshol keres munkát, akkor „elmegy” az alperestől, és a továbbiakban nem ennél a cégnél dolgozik. A felperes nyilatkozatát rövid idő után tett is követte, már egy hónapon belül új helyre jelentkezett munkára.
- [32] K.B. alperesi cégvezetőként elmondta, hogy a felperes 2014. február 7-én előbb szabadságot kért, utóbb pedig azt két nappal korábban visszamondta. Neki „háttér információja” volt arról, hogy a felperes úgynevezett „próbamunka” miatt menne szabadságra ezen a napon. K.O.A., a felperes házastársa ezt megerősítette. A próbamunka fogalmát a hatályos Mt. nem ismeri, azaz minden munkavégzés az Mt. hatálya alá tartozik.
- [33] A bizonyítékok helyes mérlegelésével az állapítható meg, hogy a felperes nemcsak felmondta a jogviszonyát, hanem magatartásával e jognyilatkozata szerint is járt el, hiszen a rá irányadó felmondási

idő vége felé „próbamunkára” ment el, illetve az alperesnél leszámolt.

- [34] A munkaviszony megszüntetésére figyelemmel kiállított minden munkáltatói igazolást a felperes maga is aláírt. Nem tette meg ezt az alperesi ügyvezető által az igazolásokon kívül előre aláírt okirattal, sőt annak mindkét példányát magával vitte, míg az igazolások egy-egy példányát az asztalon hagyta.
- [35] Az eljáró bíróságoknak értékelniük kellett volna, hogy az Mt. 15. § (4) bekezdése szerint az egyoldalú nyilatkozat a címzettel való közléssel válik hatályossá, és csak a címzett hozzájárulásával módosítható vagy vonható vissza, továbbá, hogy az Mt. 22. § (1) bekezdése a munkavállalói jognyilatkozat közlésével szemben nem ír elő alaki kötöttséget.
- [36] Az alaki kötöttség nélkül megtett felmondást végül az alperes hátrányára értékelték a bíróságok, amely jogsértő.
- [37] A jogerős ítélet rendelkezése sérti az Mt. 6. § (2) bekezdését, Mt. 15. § (4) bekezdését, Mt. 22. § (1) bekezdését, valamint az Mt. 64. § (1) bekezdés a) - c) pontjait.
- [38] A döntés a leírtak alapján nem felel meg a jogszabályoknak. Különösen a peres felek egyező nyilatkozatainak mellőzése volt az ügy érdemi elbírálására kihatással, illetve az a körülmény, hogy a felperes írásbeli felmondásának elmaradását a bíróság végül az alperes hátrányára értékelte.
- [39] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [40] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [41] Az eljáró bíróságok helytállóan állapították meg, hogy a 2014. januárjában tartott munkásgyűlést követően - amikor az alperes közölte, hogy a munkába járás költségét a továbbiakban nem tudja fizetni - a felperes volt az, aki előadta, hogy a megváltozott feltételek mellett a jövőben nem kívánja fenntartani a munkaviszonyát, és új álláslehetőség után néz. Ezen nyilatkozatot azonban az alperes sem tekintette felmondásnak, mivel a felek ekkor abban állapodtak meg, hogy 2014. áprilisáig az üzemanyag költségtérítés folyósítása is fennmarad, nem volt megegyezés a jogviszony megszüntetés idejében és módjában sem. Az alperes által hivatkozott Ptk. 207. §-ából, vagyis hogy a nyilatkozatot a szavak általánosan elfogadott jelentése alapján kell értelmezni, szintén ez a következtetés vonható le.
- [42] A felek között a jogviszony megszüntetés során valóban nem került sor közös megegyezésre (Mt. 64. §), de a felperes felmondásaként sem értékelhető azon nyilatkozat, hogy „munkát fog keresni”.
- [43] Az Mt. 22. § (3) bekezdése szerint a munkavállaló is köteles lett volna írásban nyilatkozni a jogviszony megszüntetéséről, csupán indokolási kötelezettség nem terhelte. Jelen esetben azonban erre nem merült fel adat, és olyan bizonyíték sincs, amely alátámasztaná, hogy a felperes szóban, határozott formában a

jogviszony megszüntetését kezdeményezte abban az időpontban, amely a munkáltatói igazolásokon szerepel.

- [44] A jogerős ítélet helytállóan fejtette ki, hogy 2014. február 6-ával az alperes az igazolásokat kiállította, a felperes azokat átvette és aláírta. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy az igazolásban foglaltakkal egyetértett, az nem volt közös megegyezésnek tekinthető. Annak nincs jelentősége, hogy ezen okiratokat a felek különböző időpontban írták alá, az átvétel pedig nem bizonyítja a jogszabályoknak megfelelő jogviszony megszüntetés tényét, mivel azokon a megszüntetés módja sincs feltüntetve.
- [45] Alaptalanul állította az alperes a felülvizsgálati kérelmében, hogy a bíróságok a felperes írásbeli felmondásának hiányát az ő terhére értékelték. A felperes az igazolások kiadásának időpontjában a jogviszony megszüntetést nem kérte, azt az alperes a felmondás módjának meghatározása nélkül, indokolt írásbeli intézkedés hiányában szüntette meg, amely megalapozta a jogviszony megszüntetés jogellenességét.
- [46] Az alperes állította, hogy a felperes eljárása nem volt jóhiszemű és tisztességes, konkrét érdemi előadást azonban ennek alátámasztására nem tett (Mt. 6. §), így az érdemben nem volt vizsgálható.
- [47] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján.

Záró rész

- [48] A felülvizsgálati eljárásban a felperesnek igazolt költsége nem merült fel, ezért ebben a kérdésben határozni nem kellett a Pp. 79. §-ának (1) bekezdése alapján.
- [49] Az alperes illeték fizetési kötelezettsége az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-án alapul.
- [50] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2016. április 6.

Dr. Tallián Blanka s.k. tanácselnök, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő